

Vzorový zákon UNCITRAL pro mezinárodní obchodní arbitráž v České republice

Dne 11. února 2020 se na půdě pražské Právnické fakulty ve spolupráci s Českou společností pro mezinárodní právo uskutečnila konference věnovaná Vzorovému zákonu UNCITRAL pro mezinárodní obchodní arbitráž a jeho potenciální implementaci v České republice.

Partnerem konference byl Český institut pro revitalizaci a popularizaci arbitráže (CZIPRA; www.czipra.cz).^[1] Kromě zástupkyně Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL), Judith Knieper, se k problematice vyjádřil Martin Magál (Allen & Overy), jeden z autorů slovenského zákona o rozhodčím řízení inspirovaného Vzorovým zákonem UNCITRAL, a taktéž Tomáš Kozárek za Ministerstvo průmyslu a obchodu, které je v této oblasti dlouhodobě aktivní.

Vzorový zákon UNCITRAL byl vytvořen v roce 1985 a následně upraven v roce 2006 (mj. doplněním o detailnější regulaci předběžných opatření v rozhodčím řízení). K dnešnímu dni byl přijat v 80 zemích a v 111 jurisdikcích (včetně Rakouska, Maďarska, Polska a Slovenska). Zatímco právní úprava některých států vychází z původního znění Vzorového zákona z roku 1985, jiné státy vychází z doplněné verze z roku 2006. České rozhodčí řízení se však v současnosti stále řídí několikrát novelizovaným zákonem č. [216/1994](#) Sb., který v mnoha ohledech se Vzorovým zákonem UNCITRAL kompatibilní není.

Mezi hlavní rozdíly Vzorového zákona UNCITRAL a české úpravy lze řadit detailnost úpravy procesu vyloučení podjatého rozhodce. Podle Vzorového zákona UNCITRAL není rozhodce vyloučen automaticky, nýbrž tvrzený nedostatek nestrannosti nebo nezávislosti rozhodce je řešen ve zvláštním řízení (pakliže strany nepřijdou s vlastní úpravou postupu řešení údajné podjatosti rozhodce), přičemž k případnému vyloučení rozhodce dochází až na základě jeho výsledku. Naopak český zákon pouze stručně konstatuje, že rozhodce je vyloučen, jestliže „*je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti*“. Vzorový zákon UNCITRAL dále zároveň výslovně v článku 16 obsahuje princip oddělitelnosti rozhodčí doložky od ostatních ustanovení smlouvy. Naopak česká právní úprava tento princip výslovně neobsahuje, byť byl dovozen judikatorně.^[2]

Zdůraznit je třeba též § 30 zákona o rozhodčím řízení, který přikazuje přiměřeně užít na rozhodčí řízení ustanovení občanského soudního řádu. Oproti tomu Vzorový zákon UNCITRAL dává rozhodcům relativní volnost ve výběru procesního postupu omezenou toliko nutností respektovat základní principy spravedlivého procesu. Nejviditelnějším rozdílem je však zřejmě úprava předběžných opatření. Podle § 22 zákona o rozhodčím řízení může předběžné opatření nařídít výhradně soud, a to pouze pro obavu z ohrožení výkonu rozhodčího nálezu. Naopak Vzorový zákon UNCITRAL obsahuje v článku 17 (obdobně jako slovenská úprava v § 22)^[3] detailně upravené pravomoci rozhodčího tribunálu ohledně vydávání předběžných opatření, včetně podmínek jejich vydání, uznání a vykonatelnosti. Předběžná opatření je přitom možné vydat mj. i za účelem prozatímní úpravy poměrů účastníků či zachování potenciálně relevantního důkazu.

Novelizace českého zákona o rozhodčím řízení podle standardů Vzorového zákona UNCITRAL by umožnila vznik právní úpravy, která by vycházela z léty a zkušenostmi prověřeného vzoru adoptovaného v desítkách jurisdikcí po celém světě. Tento krok by zároveň mohl pomoci přesvědčit domácí i mezinárodní podnikatelskou veřejnost o bezpečnosti a výhodách domicilace rozhodčího řízení v České republice. Bude proto zajímavé sledovat, zda tyto iniciativy povedou v úpravě českého rozhodčího řízení k dalším užitečným a potřebným změnám.

Mgr. Daniel Hrčka LL.M.

[Allen & Overy \(Czech Republic\) LLP, organizační složka](#)

V Celnici 1031/4
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 107 111
Fax: +420 222 107 107
e-mail: receptip@allenovery.com

[1] Český institut pro popularizaci a revitalizaci arbitráže (CZIPRA) je spolkem zaměřeným na propagaci a rozvoj rozhodčí řízení jako rovnocenného způsobu řešení sporů. Účelem spolku je docílení stavu, kdy se Česká republika opět zařadí mezi „arbitration-friendly“ země, které přijaly moderní, rozhodčímu řízení nakloněnou právní regulaci obdobnou té, jakou již přijala převážná část civilizovaného světa.

[2] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. 29 Odo 1222/2005.

[3] Zákon č. 244/2002 Z.z., o rozhodcovském konání, v platném znění.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Advokátní kancelář SCHEJBAL & PARTNERS posiluje o předního odborníka na řízení rizik Michaela Milata](#)
- [Lukáš Vacek a Peter Perniš novými vedoucími advokáty Aegis Law](#)
- [endors staví advokacii na pozornosti již deset let. Výročí oslaví 10 událostmi pro klienty](#)
- [Mezinárodní advokátní kancelář bpv BRAUN PARTNERS slavila 20 let](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)

- [Stabilizace M&A trhu v Evropě pokračuje, druhé letošní čtvrtletí slibuje oživení](#)